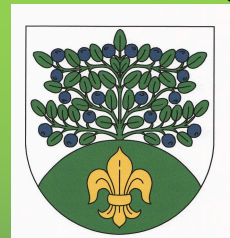

Horecký

zpravodaj

210 let kaple sv. Anny v Horce

Krásné letní dny, vážení spoluobčané,

toto speciální číslo zpravodaje bude skoro veskrze věnováno výročí kaple svaté Anny v Horce, zmiňovanému již v minulém čísle.

Na svatou Annu v roce 1782 postihlo celý kraj ničivé krupobití, kterého byla Horka jako zázrakem ušetřena. Jako poděkování naši předkové postavili na návrší kapli a zasvětili jí na památku této události svaté Anně. Je tomu tedy již 230 let od vystavění první kaple sv. Anny v Horce a 210 let od její přestavby do dnešní podoby.

A protože se budeme věnovat kapli, tedy místu setkávání se s Bohem, místu zastavení, rozjímání a zamyšlení, chtěla bych se tedy na chvíli zastavit a zamyslet i já.

Když jsem před skoro dvěma lety přebírala obecní úřad, tak jsem určité představy o tom, co by se v Horce mělo a mohlo dělat, měla.

Jednu věc jsem věděla jistě, že bych chtěla opravit kapličku, naši kapličku, naši Horeckou dominantu, to místo, kam sice mnoho horeckých občanů nechodí, ale když je nám nejhůř, tak na něj všichni myslíme.

Ani sama nevím, jak se to všechno v loňském roce povedlo, ale kaplička má nově opravený exteriér a čeká na zrestaurování interiéru hlavně na opravu omítky a freskové výmalby. V příštím roce bych chtěla opět zažádat o dotaci na tyto opravy.

Když si v kapličce na chvíli sednete a jen tak necháte proudit svoje myšlenky, ať chcete nebo nechcete, proběhne Vám hlavou to, co Vás zrovna v životě nejvíce trápí a i když tomu úplně nevěříte, zkusíte poprosit o pomoc. Vždyť do kostelů a kaplí se převážně chodí prosit pán Bůh o pomoc v různých životních situacích, ať jste věřící či ne.

My v neděli 16. září 2012 ve 14.00 hodin budeme při posvícenské mši svaté v naší kapličce prosit a děkovat za ochranu pro všechny živé a za věčný pokoj pro všechny zemřelé občany obce Horka.

Budeme prosit, abychom zapomněli na všechny spory, neshody, naschvály, projevy netolerance, závisti a nevraživosti.

Budeme prosit, abychom si dokázali navzájem odpustit jak v našich rodinách, tak i mezi sousedy a spoluobčany.

A budeme děkovat, děkovat za lásku v našich rodinách, za zdraví našich nejbližších, za naše děti, za naše přátele a kamarády, za každý den našeho života.

Víte, já jsem při své práci zjistila jednu velmi důležitou věc, a to, že pro mě starost o obecní majetek, papírové války s úřady, zajištění udržování zeleně, prostě víceméně materiální stránka věcí, není tak náročná jako nebrat si moc k srdci narušené horecké vzájemné vztahy.

Myslím, že hodně věcí si lze vysvětlit, ale je k tomu potřeba komunikace a hlavně chuť a dobrá vůle komunikovat.

Nikdo z nás neví dne ani hodiny a jsou v životě okamžiky, kdy si to všichni dost reálně uvědomujeme, bohužel si z toho nevezmeme nic pro náš další život.

Dnes tu ještě jsme, ale co bude zítra, ví jen Bůh, osud, nebo jak tomu sami chcete říkat.

Mám sen a je to sen o Vás, že v sobotu 15. 9. 2012 společně dole na hřišti zahájíme oslavy zasazením 2 lip, které chybí, aby byla ucelena řada. Jednu zasadíme jako poděkování za minulost a druhou jako prosbu do budoucnosti. Ten sen spočívá v tom, že tam budeme všichni spolu a společně je zasadíme.

Splníte mi prosím můj sen?

Dana Dostálová

Program oslav 210 let Horecké kaple sv. Anny, které se budou konat 15.-16.9.2012

Sobota 15.9.:

- 14:00 – Společné zasazení lip na dolním hřišti na památku tohoto výročí
- 15:00 – Horecký „sranda mač“ ve fotbale a soutěže pro děti na dolním hřišti
- 18:00 – Taneční zábava se skupinou Taxis pro všechny věkové kategorie na parketu u obecního úřadu

Neděle 16.9.:

- 14:00 – Posvícenská mše svatá v kapli sv. Anny
- 14:00 – Venkovský jarmark
- 15:30 – Koncert dua lesních rohů (Hana Šuková, Pavla Medunová (Blatoňová)) s klavírním doprovodem paní Galyny Zohrnyshko a Martinem Vodákem ml. jako hostem na zobcovou flétnu – program: Dueta starých mistrů

Po celou dobu oslav bude otevřena výstava historických i soudobých obrázků, pohlednic, fotografií a jiných předmětů s tématem „Horka, náš domov“.

V sobotu bude výstava přístupná od 13:00 do 20:00 a v neděli pak od 13:00 do 17:00

Kaple sv. Anny v Horce – co jste možná vůbec nevěděli

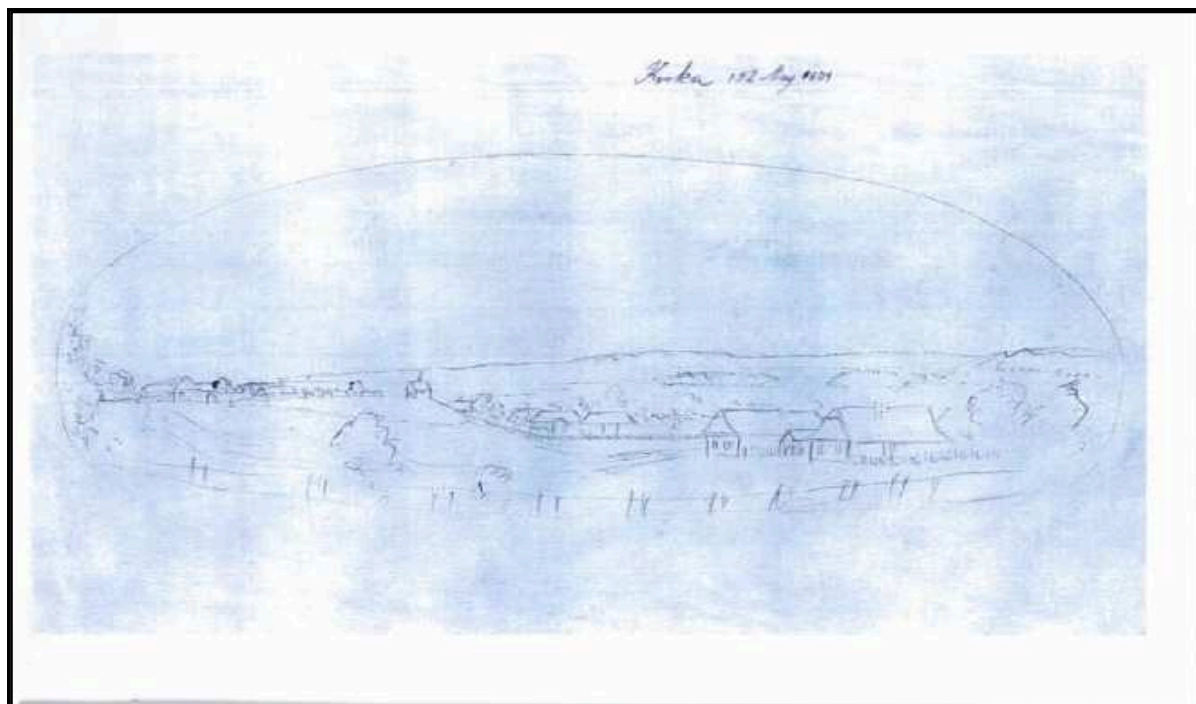
Původ nevelké pozdně barokní kaple (zdobené však již klasicistními kamenickými prvky – vázy na štítě) není příliš jasný.

Podle pamětní knihy chrastického děkanství povolil na žádost Horeckých sousedů královéhradecký biskup Jan Leopold Hay stavbu nové kaple v Horce (žádná starší stavba kaple jí však patrně nepředcházela – žádných dokladů, ani v lidových pověstech o její existenci nemáme), kterou s jeho povolením posvětil 6. července 1782 ke cti sv. Anny Josef Jiráský, chrastický děkan. Biskup tehdy dovolil, aby tu byla slavena mše sv. 2x do roka.

Z listinného dokumentu z r. 1853, uloženém v báni vížky se však dozvídáme, že kaple byla vystavěna 2. října 1802 nákladem rolníků a také příjmem 200 zl.km utržené za pole odprodané Josefu Řehákovi. (Datum 2. října – posvěcení kaple?)

Jelikož jsou velmi hodnověrné oba prameny, můžeme se domnívat, že nynější kaple je novostavbou z r. 1802 na místě kaple o pouhých 20 let starší, jež mohla být menší a potřebě osadníků již nepostačovala. Uvažovat o její sešlosti věkem tu, vzhledem k jejímu dosavadnímu nevelkému stáří (20 let), můžeme jen těžko.

Na nejstarším známém vyobrazení vsi Horky z r. 1801 od kanovníka Jana Venuto, je kaple zachycena přibližně ve stejném místě, ve kterém stojí kaple nynější. Pro jednoduchost kresby nelze však dost dobře určit, zda je tato kaple menší (nebo jiná) než kaple současná.

Listina z r. 1853 nám kromě informace o postavení kaple v r. 1802 podává zprávu o opravě střechy, pobití šindelem a pobití vížky plechem v roce 1853.

Dle další listiny – z r. 1886, uložené rovněž v báni vížky, byla střecha pokryta namísto dosavadního šindele pálenými taškami a zřízena zcela nová vížka - nákladem 300 zl.r.m. Vchod na půdu „střechou“ tehdy zrušen (snad šlo o vikýř v závěru kaple) a zřízen nový vchod ve štítě v průčelí.

Další listina uložená v báni vížky, datovaná k r. 1940, nás zpravuje o další velké opravě kaple. Tehdy byla znovu opravena střecha, vížka nově zhotovena, nová okna, opraveno zdivo a omítka.

Snad při této velké opravě byla v kapli postavena i hudební kruchta (v listině však o ní není zmínka), nebo k tomu došlo jen o málo později – dle osobního svědectví + Karla Píče (chrastického regenschori a varhaníka) byla postavena „za války“.

Poslední velkou opravu kaple provedla firma Jana Šindlera z Horky v r. 1995, kdy byla nově pokryta alpskou taškou Bramac, opršené pískovcové klasicistní vázy na štítě vyměněny za keramické kopie, kaple nově omítnuta (dosavadní letopočet v omítce ve štítě – 1803, změněn na – 1802, podle určení data postavení kaple v nalezené listině v báni vížky).

V interiéru nás může překvapit umělecky nad soudobým venkovským průměrem vynikající klasicistní architektura oltáře (avšak ještě s použitými rokokovými prvky) s obrazem Jáchyma a Anny s děvčátkem Marií – patrně od chrudimského malíře Josefa Ceregetti (1722 – 1799). Pochází jistě ještě z doby postavení kaple v r. 1782.

Na tabulce na zdi v blízkosti oltáře uvedeno, že r. 1924 dne (? nečitelné) měsíce listopadu královéhradecký biskup Karel (Kašpar) posvětil oltář a vložil do něj ostatky sv. Vincence. (možno na biskupství vyhledat podle čísla dokladu - 330)

V průběhu měsíce června 2008 oltářní architekturu proti dřevokaznému hmyzu ošetřil a od prachu očistil pisatel této zprávy.

Umělecko-historickou literaturou připomínaný obraz Krista se zákoníky (peníz daně), rovněž připisovaný Josefu Ceregetti, v kapli již několik desetiletí chybí a je nezvěstný.

Klasicizující fresková výmalba kaple pochází patrně z doby po pol.19.stol. (tehdy byly obnovovány fresky v pokojích na chrastickém zámku).

Původní lavice, velmi sešlé a červotočem silně rozrušené, pocházející jistě již z 1.pol.19.stol., nahrazeny jejich věrnou kopií r.2009 od truhláře Pavla Budínského z Horky.

Na severní stěně kaple socha Madony s dítětem – dřevo, kolem pol.19.stol.

Po stranách podle oltáře dvě sádrové sochy Panny Marie a sv. Josefa – dar paní Modráčkové z Horky r. 1929.

Na jižní straně triumfálního oblouku zavěšen krucifix – pěkná lidová práce snad již z přelomu 18. -19. stol.

Na kruchtě obrazy Nejsvětější Trojice a Svaté Rodiny s Jáchymem a Annou – podprůměrné lidové práce z 1. pol. 19. st. a rozměrný oválný tisk Madony s dítětem – přelom 19.-20. stol. Zarámovaný tisk desatera – kol. pol. 19. stol. Velmi pěkné harmonium od firmy Lídl & Velík – 20. léta 20. stol.

Zvon na vížce:

Starý zvon o hmotnosti 32 kg s reliéfem sv. Jana a letopočtem 1868, byl rekvírován pro válečné účely 15. března 1917.

Současný železník byl obcí pořízen v r. 1919. (společně s železným zvonkem v Chacholicích).

Zvyk slavení Horeckého posvícení v neděli po svátku Povýšení sv. kříže (14.zář), není podle mě známých dokumentů nijak podložený (r.1782 – 6.červenec, r.1802 – 2.říjen, r.1924 –?. listopad).

Snad byla kaple tohoto dne (14. září) znovu posvěcena po některé z oprav (1853, 1886, 1940).

Ačkoliv není datum každoročně konaného slavení výročí posvěcení Horecké kaple (známé) listině podložené, má být zachováno i pro budoucí časy – pravděpodobně má svůj reálný původ, který dnes již neznáme.

Sepsal dne 1. května ve svátek sv. Josefa dělníka Miroslav Pošvář

Použitá literatura:

Vincenc Paulus: Dějiny Chrasti 1897

Karel Chytil: Soupis památek na Chrudimsku 1900

Bohumil Andr: Obec Horka 2000

kopie listinných dokumentů z bány na vížce

vlastní poznámky a průzkum

